

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Arkivsak: 23/481

Møtedato/tid: 21.11.2023 kl. 12:00

Møtested: Trondheim, Statens hus, møterom Namsos 4.etasje

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Ragnhild Aashaug på telefon 970 40 929, eller e-post: ragnhild.aashaug@konsek.no

Varamedlemmer møter.

Trondheim, 13.11.2023

Ina Pedersen (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Ragnhild Aashaug
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, fylkesordfører, fylkesdirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
48/23	Konsek Trøndelag IKS - kontrollutvalgets sekretariat
49/23	Kontrollutvalgets rolle og oppgaver
50/23	Kontrollutvalgets arbeidsform
51/23	Presentasjon av kommunens revisjonsselskap
52/23	Revisjonsstrategi for regnskapsåret 2023
53/23	Referatsaker
54/23	Innspill til kontrollarbeidet
55/23	Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Konsek Trøndelag IKS - kontrollutvalgets sekretariat

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

21.11.2023

Saknr

48/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/341 - 6

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Saksopplysninger

Kommunen er en av 46 kommuner/fylkeskommuner som er deltagere/eiere i Konsek Trøndelag IKS (Konsek) og som har valgt Konsek som sitt lovpålagte sekretariat for kontrollutvalget.

Vurdering

For at kontrollutvalget skal være godt kjent med sitt sekretariat, vil sekretær gi en nærmere presentasjon av selskapet i møtet. Sekretær vil også si noe om hva dere kan forvente og ikke forvente av oss i Konsek. Det er lagt opp til at kontrollutvalget kan ta saken til orientering

Kontrollutvalgets rolle og oppgaver

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

21.11.2023

Saknr

49/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/508 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Utrykt vedlegg

[Kontrollutvalgsboka](#)

[Reglement for kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune](#)

[Medies- og kommunikasjonsstrategi](#)

[Reglement og retningslinjer for politikere i Trøndelag fylkeskommune](#)

Bakgrunn

Kontrollutvalget fører en folkevalgt kontroll av at fylkeskommunen forvalter sine midler på en god måte og at tjenestene fylkeskommunen leverer er i samsvar med sentrale krav, retningslinjer og fylkeskommunale mål og vedtak. Kontrollutvalget har en viktig oppgave med å bidra til både læring og forbedring i forvaltningen, og ikke være et mesterskap i å finne feil. En velfungerende egenkontroll vil kunne minske behovet for statlig kontroll og tilsyn. Kommunelovens (koml.) § 22-1 fastslår at fylkestinget har (det øverste) ansvaret for å kontrollere fylkeskommunens virksomhet. For å utøve denne kontrollen skal fylkestinget i henhold til koml. § 23-1 velge et kontrollutvalg som skal utøve kontrollen på sine vegne (se fylkestingets møte 18.10.2023, sak 79/23).

Rammer for kontrollutvalgets arbeid går frem av:

- Kommuneloven 7. del, kapitel 22 - 26
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Kontrollutvalgsboka, utgitt av Kommunal- og Distriktsdepartementet, se uttrykt vedlegg
- Reglement for kontrollutvalget i kommunen, se uttrykt vedlegg

Kontrollutvalget skal følge med på at den fylkeskommunale virksomheten skjer i tråd med gjeldende lover og regler, fylkeskommunale planer og vedtak og vurdere hvordan forvaltningen fungerer. Kontrollutvalget skal:

- gi uttalelse om
  - fylkeskommunens årsregnskap og årsberetning,
  - Kompetansesenteret Tannhelse Midt Trøndelag FKF sitt årsregnskap og årsrapport
  - UKM Norge Trøndelag FKF sitt årsregnskap og årsrapport
- utarbeide planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- legge frem forslag til budsjett for kontrollarbeidet i fylkeskommunen
- rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroll

I tillegg skal kontrollutvalget sørge for at:

- fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte

- det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- det utføres forvaltningsrevisjon av fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper fylkeskommunen har eierinteresser i
- det blir ført kontroll med forvaltningen av fylkeskommunens eierinteresser i selskaper
- at fylkestingets vedtak når det gjelder forvaltningsrevisjoner, regnskapsrevisjon og eierskapskontroller blir fulgt opp

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til fylkestinget. Det skjer gjennom årsrapporten. Forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller sender utvalget som regel fortløpende til fylkestinget. I tillegg til de lovpålagte oppgavene som er beskrevet ovenfor behandler kontrollutvalget mange andre saker. Det kan være henvendelser fra innbyggere, orienteringer fra kommunedirektør og selskaper. Mer om disse sakene vil fremkomme av kontrollutvalgets årsplan som vedtas i desembermøtet.

Kontrollutvalgets mandat

Kontrollutvalget har myndighet til å undersøke alle sider av fylkeskommunens virksomhet så lenge det er knyttet til kontrollfunksjonen. Kontrollutvalget kan ikke:

- overprøve politiske beslutninger eller drive politisk omkamp, men de kan uttale seg dersom fylkestinget har truffet eller er i ferd med å treffe et ulovlig vedtak
- gå inn på personalsaker
- gå inn på enkeltvedtak som for eksempel avslag på tilskudd til prosjekter eller skoleskyss

Misnøye og klage på enkeltvedtak skal behandles av fylkeskommunens klageorganer. Dersom det på et generelt grunnlag er flere klager på samme tema eller samme sak, så kan det tyde på svikt i internkontroll, rutiner eller saksbehandling. I slike tilfeller kan kontrollutvalget undersøke sakskomplekset uten å gå inn i enkeltsakene siden utvalget skal være opptatt av hvordan systemet fungerer og om det er systematisk svikt.

Kontrollutvalgets myndighet er knyttet til utførelsen av utvalgets kontrolloppgaver.

Kontrollutvalget kan ikke:

- ta beslutninger som binder forvaltningen
- instruere fylkesdirektøren

Kontrollutvalget kan kreve at fylkesdirektøren legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Men, det må være i forbindelse med et konkret tema som kontrollutvalget vil undersøke nærmere. Utvalget kan i så fall be sekretariatet eller revisor om å gjøre nødvendige undersøkelser. Kontrollutvalget kan undersøke saker som er taushetsbelagte, og da har utvalgsmedlemmene taushetsplikt. Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i fylkeskommunen. Fylkestinget kan bestemme at denne retten allikevel ikke gjelder for lukkede møter i fylkestinget.

Hvordan løse mandatet

Kontroll handler om mer enn bare revisjon, og kontrollutvalget kan være et aktivt utvalg som vurderer om det er knyttet risiko til et område gjennom å få innsikt i hvordan system og rutiner fungerer på ulike områder. Orienteringer fra administrasjonen er nyttig for å bli kjent med hvordan fylkeskommunen jobber med ulike saker. For at kontrollutvalget skal ha legitimitet i sitt arbeid, så må arbeidet vurderes som relevant og nyttig både for fylkestinget og for forvaltningen som blir kontrollert. Orienteringer bør derfor ikke misbrukes. Kontrollutvalgets arbeid har til hensikt å bidra til forbedring og læring, og utvalget bør derfor ha en kommunikasjon som oppmuntrer til det. Kontrollutvalget har vedtatt en medie- og kommunikasjonsplan som skal bidra til det, se uttrykt vedlegg.

Medlemmene av kontrollutvalget ser ting fra et kontrollperspektiv, og ikke fra et politisk ståsted. Dette er viktig fordi kontrollutvalget skal være uavhengig og ikke la politiske interesser påvirke arbeidet sitt. Det er viktig at fylkestinget og partigruppene også forstår dette, og ikke forventer at medlemmer i kontrollutvalget tar med seg politiske interesser inn i utvalget. Kontrollutvalgsmedlemmene kan fortsatt være politisk engasjerte, men må sørge for å sette søkelys på kontrollarbeidet når man er i kontrollutvalget. Det er kontrollperspektivet som skal veilede arbeidet i kontrollutvalget. Kontrollperspektivet er å ha fokus på å sikre at den offentlige forvaltningen fungerer effektivt, i tråd med lovgivning og på en måte som tjener innbyggerne og samfunnet. Det innebærer å se etter feil, mangler, svakheter og muligheter for forbedringer i forvaltningens aktiviteter og beslutninger på systemnivå.

For at kontrollutvalget skal få en best mulig oversikt over sine oppgaver og rolle, samt bli bedre rustet til å møte sitt arbeid, så inviterer Konsek Trøndelag sine kontrollutvalg til regionvise samlinger i januar 2024. For region "Trondheim" vil dette bli tirsdag den 16. januar 2024 i Trondheim - invitasjon ligger vedlagt.

Vurdering og konklusjon

Under gjennomgangen av denne saken vil utvalget få en kort innføring i:

- kontrollutvalgets oppdrag
- aktørene i egenkontrollen
- hvordan kontrollutvalget jobber
- rettigheter og plikter for folkevalgte

Sekretariatet ønsker å bidra til erfaringsutveksling og dialog, vi har derfor utarbeidet en presentasjon som vil bli gjennomgått i møtet. Når det gjelder rettigheter og plikter for folkevalgte i Trøndelag kommune så vises det til fylkeskommunens reglement og retningslinjer for politikere, se utrykt vedlegg.

Kontrollutvalget kan ta denne saken til orientering.

Invitasjon til regionsamling for kontrollutvalgene

For at kontrollutvalgene skal få en best mulig start på valgperioden både som et kollegium og i sitt arbeid, så inviterer Konsek Trøndelag til regionale dagsamlinger.

Hensikten er å gi kontrollutvalget en økt motivasjon og trygghet i rollen så tidlig som mulig i valgperioden slik at de i større grad kan bidra til en bedre måloppnåelse for kommunen.

Tid og sted

Tid: 09:30 – 16:00 (inkl. registrering frem til kl 10:00):

Røros: mandag 15. januar

Trondheim: tirsdag 16. januar

Steinkjer: onsdag 17. januar

Mosjøen: torsdag 18. januar

Intensjon og utbytte

- Få motivasjon og engasjement for oppgaven
- Få en dypere forståelse for hva kontrollutvalgsrollen går ut på
- Bedre forståelse av hvordan samspillet mellom aktørene i egenkontrollen kan utvikles
- Utvikle mål for hva utvalget vil oppnå i løpet av perioden
- Gjøre utvalget bedre rustet til å møte uforutsette hendelser
- Utveksle erfaringer og knytte nettverk med andre utvalg i regionen

Det legges opp til mye gruppearbeid og refleksjon innad i det enkelte kontrollutvalg og i plenum. Sekretærene for de enkelte utvalgene deltar og vil gå mellom sine utvalg. Prosessveileder Ellen Halsbog Lange fra NKRF vil sammen med våre folk fasilitere dagen.

Program (foreløpig)

KL 09:30 Registrering med enkel servering

KL 10:00 Innledning av aktørene i egenkontrollen - Hva forventer de av et kontrollutvalg og hvordan kan vi få til et godt samspill?

Jobbe med ulike oppgaver som for eksempel:

Når skal kontrollutvalget agere, og hvordan?

Domstol eller bidra til læring og forbedring?

Jobbe på oppdrag for kommunestyret og samtidig være uavhengig. Hva innebærer det i praksis?

Hvor er det størst risiko for at noe kan gå galt – fremgangsmåte og prioritering?

KL 12:30 – 13:30 LUNSI

KL 13:30 «Slik vil vi jobbe» - Innledning og arbeid i grupper

Hvordan kan det enkelte kontrollutvalg jobbe for å drive en aktiv kontroll?

Vi starter en prosess med en bevisstgjøring på hva kontrollutvalgene kan forvente av aktørene i egenkontrollen og hva som er deres mål med arbeidet i kontrollutvalget.

KL 15:30 – 16:00 Oppsummering og avslutning

Påmelding og kostnad

Pris er selvkost, men maksimum kr 2000 pr medlem. Det faktureres i etterkant.

Påmelding innen den 5. januar 2024 til post@konsek.no

Oversikt over plassering

RØROS 15.JANUAR	TRONDHEIM 16.JANUAR	STEINKJER 17.JANUAR	MOSJØEN 18.JANUAR
OPPDAL	MALVIK	STEINKJER	LURØY
RENNEBU	MELHUS	LEKA	HEMNES
HOLTÅLEN	SKAUN	NAMSKOGAN	MO I RANS
RØROS	INDRE FOSEN	RØYRVIK	VEFSN
OS	ORKLAND	LIERNE	HATTFJELLDAL
TOLGA	HITRA	SNÅSA	GRANE
TYNSET	FRØYA	VERDAL	
ALVDAL	SELBU	FROSTA	
FOLLDAL	TYDAL	INDERØY	
	MIDTRE GAULDAL	NAMSOS	
	HEIM	OVERHALLA	
	ØRLAND	GRONG	
	ÅFJORD	HØYLANDET	
	MERÅKER	FLATANGER	
	LEVANGER	OSEN	
	STJØRDAL		
	TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE		

Kontrollutvalgets arbeidsform

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

21.11.2023

Saknr

50/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/341 - 4

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar rutinene som er omtalt i saken til etterretning.
2. Dato for neste møte i 2023 settes til den 14. desember kl 11:00
3. Møtedatoer for 2024 fastsettes slik:
  - Tirsdag 16.jan - opplæring i Trondheim
  - Tirsdag 13.feb
  - Tirsdag 12.mar
  - Tirsdag 9.apr i Steinkjer
  - Tirsdag 28.mai i Trondheim
  - Tirsdag 10.jun i Steinkjer med besøk og middag
  - Tirsdag 27.aug
  - Tirsdag 17.sep
  - Tirsdag 15.okt
  - Tirsdag 12.nov
  - Tirsdag 10.des

Møtedato innarbeides i årsplan som legges frem på neste møte

Utrykt vedlegg

[Trøndelagfylke - vedtatt møteplan 2024](#)

[Veileder - håndtering av henvendelser](#)

Bakgrunn for saken

Det legges opp til at kontrollutvalget kan avklare noen rutiner og hvordan de ønsker å innrette sitt arbeid i starten av perioden.

Følgende rutiner avklares i dette møtet:

1. Bruk av personopplysninger
2. Håndtering av taushetsplikt
3. Varsel om forfall og habilitetsspørsmål
  - a. gyldig forfall og melding av avbud
  - b. varselsling om habilitetsspørsmål i forkant av møtet
4. Abonnement på tidsskrift

Når det gjelder arbeidsform, så bes det om at kontrollutvalget tar stilling til følgende:

5. Møtedato for siste møte i 2023
6. Møteplan for 2024 - sted og møtedag
7. Håndtering av henvendelser
8. Ulike saker til møtene
  - a. Innspill til kontrollarbeidet - fast sak hvor det for eksempel kan bes om orienteringer fra administrasjonen, endring av møtedatoer og lignende.

- b. Aktuelt fra utvalgene - hvert medlem følger opp et utvalg i fylkeskommunen. Det kan settes opp en sak på hvert møte hvor saker fra hvert utvalg går gjennom.
Sekretariatet har et AU-møte med leder og nestleder av utvalget med gjennomgang av aktuelle saker i fylkeskommunen. Utvalget må vurdere om det er ønskelig å ha dette som et supplementet i tillegg til AU-møtet.
- c. Utvalgets egne vedtak - oppfølging og status på vedtakene som kontrollutvalget har fattet. Det kan settes opp en sak 1 - 2 gg pr år for en status på kontrollutvalgets vedtakssaker.

Saksvurdering

1. Bruk av personopplysninger

I henhold til personvernloven skal det hentes inn samtykke for bruk av personopplysninger som e-postadresse, mobilnummer og adresse. Det orienteres mer om dette i møtet.

2. Håndtering av taushetsplikt

Som vi var inne på i forrige sak er det kontrollutvalget som politisk organ som kan be om informasjon som er unntatt offentlighet. Hvert enkelt utvalgsmedlem kan ikke selv ta kontakt med fylkesadministrasjonen med krav om å få utlevert slik informasjon. Taushetsplikt for folkevalgt er regulert i forvaltningsloven § 13, og lyder slik:

«§ 13. (taushetsplikt).

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om:

1) noens personlige forhold, eller

2) tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår.

[Lenke til hele lovteksten](#)

3. Varsel om forfall og habilitetsspørsmål

Avbud til møte i kontrollutvalget skal meldes så tidlig som mulig til sekretariatet.

Avbud skal være gyldig og grunngis. Det står i fylkeskommunens retningslinjer at avbud skal meldes til leder av organet. I praksis har dette blitt gjort til sekretariatet, og det bes om en avklaring på det.

Habilitetsspørsmål varsles så raskt som mulig til sekretariatet slik at det kan gjøres en vurdering av om vara skal innkalles. Vurderingen gjøres i samråd med leder.

4. Abonnement på tidsskrift

Kontrollutvalget har kr 3000 til abonnement på tidsskrift. Hvordan ønsker kontrollutvalget at dette skal brukes?

5. Møtedato for siste møte i 2023

Det foreslås at møtet gjennomføres torsdag den 14. desember kl 1100 i Trondheim

6. Møteplan for 2024 - sted, møtedag og klokkeslett

Møteplan må tilpasses til fylkeskommunens møteplan. Denne kan leses under uttrykt vedlegg.

Sekretariatet har utarbeidet et forslag til datoer ut fra tidligere erfaring. Det foreslås at

klokkeslett for oppstart hvert møte tilpasses saksmengde. Kontrollutvalget holder i utgangspunktet av hele dagen. Følgende datoer foreslås:

Tirsdag 16.jan kl. 09:30 opplæring i Trondheim

Tirsdag 13.feb i

Tirsdag 12.mar i

Tirsdag 9.apr i Steinkjer

Tirsdag 28.mai i Trondheim

Tirsdag 10.jun kl. 1000 i Steinkjer med besøk og middag

Tirsdag 27.aug

Tirsdag 17.sep

Tirsdag 15.okt

Tirsdag 12.nov

Tirsdag 10.des

7. Ulike saker til møtene

Sekretariatet har laget et utkast til en årsplan som kan synliggjøre hvordan utvalget vil arbeide. Planen legges frem i møtet til diskusjon, og vedtas på neste møte.

Kontrollutvalget bes om å diskutere om det er ulike saker som skal legges frem som for eksempel:

- a. Innspill til kontrollarbeidet - her kan det f.eks. bes om orienteringer fra administrasjonen, endring av møtedatoer
- b. Aktuelt fra utvalgene - hvert medlem følger opp et utvalg
- c. Utvalgets egne vedtak - oppfølging og status på vedtakene som kontrollutvalget har fattet

8. Håndtering av henvendelser

Det må startes en avklaring hvordan henvendelser skal håndteres. Sekretariatet vil legge frem ulike alternativ i møtet. Veileder for henvendelser som er utarbeidet av Forum for kontroll og tilsyn utgjør grunnlaget for diskusjonen, og ligger under utrykt vedlegg.

Konklusjon

Det er en del praktiske rutiner for kontrollutvalget som det kan være nyttig å få informert om og avklart i det første møtet i utvalget. Denne saken tar sikte på å få avklart noen av disse rutinene.

Det er foreslått at kontrollutvalget tar saken til etterretning, i tillegg til at møtedatoer vedtas. Dersom utvalget i diskusjonen kommer frem til flere vedtaks punkter, kan disse vedtas i møtet.

Presentasjon av kommunens revisjonsselskap

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

21.11.2023

Saknr

51/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/456 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Saksopplysninger

Trøndelag fylkeskommune er eneste fylkeskommune, men en av mange kommuner som er medlemmer/eiere av Revisjon Midt-Norge SA. Fylkeskommunen har valgt Revisjon Midt-Norge SA som sin revisor for både regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Vurdering

For at kontrollutvalget skal være godt kjent med sin revisor, Revisjon Midt-Norge SA, vil regnskapsrevisor presentere seg selv og selskapet i møtet. Det er lagt opp til at kontrollutvalget kan ta saken til orientering.

Revisjonsstrategi for regnskapsåret 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

21.11.2023

Saknr

52/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/456 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors redegjørelse til orientering.

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisors vurdering av egen uavhengighet til orientering.

Vedlegg

Revisors uavhengighetserklæring

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. (Kommuneloven § 23-2), samt holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet (forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3). Kontrollutvalgets sekretariat har i den anledning bedt oppdragsansvarlig revisor for Trøndelag fylkeskommune, Knut Tanem, om å orientere om planleggingen av revisjonsarbeidet for regnskapsåret 2023 og den løpende revisjonen så langt i året. Kontrollutvalget vil på denne måten både ha mulighet til å følge opp det arbeidet som gjøres, forsikre seg om at revisjonen fungerer på en betryggende måte og gi innspill til revisor i videre arbeid.

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres forenklet etterlevelseskontroll av forvaltningen jf. kommuneloven § 24-9. Revisors etterlevelseskontroll skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV), som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor vil presentere sine risiko- og vesentlighetsvurderinger direkte i møtet.

Revisorsandel

Det er satt krav om vandelsattest for den som er ansvarlig for revisjonsoppdraget i en kommune (Kommuneloven § 24-4). For registrerte og statsautoriserte revisorer vil vandel normalt være kontrollert av finanstilsynet ifm. innvilget autorisasjon. Bekreftelse på revisors vandel er gitt av Revisjon Midt-Norge SA.

Revisors uavhengighet

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet (forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19). Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det er gitt begrensninger for alle som deltar i revisjonen av en kommune når det gjelder andre ansettelsesforhold, styreverv, interessekonflikter og rådgivningstjenester (forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16 - 18). Oppdragsansvarlig revisor for Trøndelag fylkeskommune har vurdert sin uavhengighet (vedlegg). Kontrollutvalgets sekretariat viser for øvrig til revisors orientering i møtet.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til revisors orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen, samt revisors vurdering av egen uavhengighet til orientering.

Egenvurdering av uavhengighet:

Trøndelag Fylkeskommune

Kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §16- §19 setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er beskrevet i bestemmelsene. Dette dokumentet beskriver revisors egenvurdering og skal ivareta krav i forskriften.

Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem i styrende organer i noen virksomhet som Feil! Fant ikke referanseilden. deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har en slik tilknytning til Feil! Fant ikke referanseilden. at dette har betydning for min uavhengighet og objektivitet i utførelsen av revisjonsoppdraget.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Undertegnede bekrefter at det ikke er ytet rådgivning eller andre tjenester overfor Feil! Fant ikke referanseilden. som er av en slik art at dette kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p> <p>Før slike tjenester utføres, vurderer revisor rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom revisor konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriftens § 16, utfører revisor ikke tjenesten. Hvert enkelt tilfelle vurderes særskilt.</p> <p>Revisor vil kunne besvare spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Slike veiledninger skjer med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p>
Tjenester under (fylkes)kommunens egne ledelses- og kontroll-oppgaver	Undertegnede bekrefter at det ikke ytes tjenester overfor Feil! Fant ikke referanseilden. som hører inn under fylkeskommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Revisjon Midt-Norge SA opptre som fullmektig for Feil! Fant ikke referanseilden..
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet.

Steinkjer, 10. august 2023

Knut Tanem
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

21.11.2023

Saknr

53/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/481 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Oppfølging av saker Trøndelag fylkeskommune pr nov 2023

Lurer du på om du er inhabil - dette bør du vite

Saksopplysninger

Følgende referatsaker legges frem i møtet:

1. Status for oppfølging av kontrollutvalgets saker pr november 2023
2. Artikkel fra Kommunal Rapport av den 03.10.2023 om inhabilitet

Vurdering og konklusjon

Kontrollutvalget kan ta vedlagt referatsak til orientering.

Oppfølgingsoversikt Trøndelag fylkeskommune 2023

A = Avsluttet / U = under arbeid

Saknr	Sakstittel	Behandling	Oppfølging	Status
26/23	Rapport – eierskapskontroll om eierstyring	Fylkestinget ber fylkesdirektøren revisor følge opp revisors anbefaling innen utgangen av 2023	Settes opp i KU i desember?	U
38/23	Rapport – forvaltningsrevisjon innovative anskaffelser	Behandlet i kontrollutvalget 19.09.23	Sendes over til Fylkestinget etter konstituering etter ønske fra forrige KU.	U
35/23	Prosjektplan – forvaltningsrevisjon fylkesveier	Revisor leverer rapport innen 05.04.23		U
34/23	Prosjektplan – forvaltningsrevisjon vegadministrasjon	Revisor leverer rapport innen 05.04.23		U
33/23	Prosjektplan - Investeringer og vedlikehold av kulturtilbud	Revisor leverer rapport innen 05.04.23	Forrige KU ba revisor forsøk å levere denne til februar møtet.	U
41/23	Budsjett for 2024	Behandlet av KU 19.09.23.	Venter på vedtak fra fylkesting.	U

Spørsmål til utvalget:

- Neste møte i desember?
- Er det ønskelig med kalenderinnkallinger?

Lurer du på om du er inhabil? Dette bør du vite

Kommunal Rapport 03.10.2023

Det er ikke farlig å være inhabil som politiker, men det blir feil hvis du ikke opplyser om det.

Habilitetssaker i rikspolitikken de siste månedene har satt habilitet for politikere på dagsordenen. Også lokal- og fylkestingspolitikere må forholde seg til habilitetsregler, og de fleste kommuner og fylker har greie regler for dette. Er du ny i kommunestyret eller fylkestinget, er habilitetsregler noe du må sette deg inn i.

Inhabilitet eller ugildhet innebærer at det foreligger omstendigheter som er egnet til å svekke tilliten til en persons upartiskhet. Slike omstendigheter kan være slektskap til den saken gjelder eller økonomiske interesser i utfallet av saken. Hvis man er inhabil, skal man ikke delta i behandling av saken.

«Når kan jeg være inhabil?»

Fagsjef for Folkevalgprogrammet i KS, Dag-Henrik Sandbakken, forteller i Kommunal Rapport podkast Kontrollutvalget, om hvordan man går fram når man skal få sin habilitet vurdert. Det starter med at den enkelte representant selv skjønner at «nå kommer en sak der jeg kan være inhabil».

1. Når du får saker til behandling må du spørre deg selv: Er det noe ved denne saken som gjør at man kan stille spørsmål ved min habilitet? Hvis du er i tvil, meld ifra til ordfører i god tid før møtet, så ordfører kan få administrasjonen til å vurdere habiliteten din. Husk å gi alle nødvendige opplysninger.
2. Når du kommer til møtet og saken åpnes, ber du om ordet, går på talerstolen og forklarer situasjonen. Eksempel: Min ektefelle har økonomiske interesser i denne saken. Så trer du til side mens kollegiet behandler saken om din habilitet. Ordfører vil ofte komme med en tilråding. Hen vil kanskje si at jeg råder kommunestyret å erklære representanten for inhabil. Så stemmes det. Noen ganger er det kanskje også en liten debatt hvis det er uenighet.
3. Dersom kommunestyret eller fylkestinget har bestemt at du er inhabil, får du ikke delta i behandlingen av saken. Da må du fratre, og sette deg bak i rommet eller på siden. Du trenger ikke å forlate rommet.
4. Når dette er godt forberedt, har man ofte innkalt vara som tar plass i behandlingen av saken.

Tren habilitetsmuskelen

I KS' folkevalgprogram, som er en slags politikeropplæring, brukes det mye tid på dette temaet. Det blir brukt eksempler, og man trener rett og slett opp habilitetsmuskelen.

Fagsjef for Folkevalgprogrammet i KS, Dag-Henrik Sandbakken, mener det er lurt å trene på habilitetseksempler.

Dersom man har vært med på å behandle en sak og har vært inhabil, kan vedtaket bli ugyldig. Vedtaket kan klages inn til lovlighetskontroll hos Statsforvalteren og departementet.

– Det er viktig at habilitetsreglene ikke er et bekvemmelighetsflagg. Du skal ikke be om å bli erklært inhabil fordi saken blir litt vanskelig for deg, eller at det blir litt for nært med naboer, bekjente eller kollegaer, sier Sandbakken.

Engasjement fører heller ikke til inhabilitet. Om du har snakket varmt for en sak fra talerstolen i kommunestyret, drevet en Facebook-gruppe for en sak, gått i demonstrasjonstog for den samme saken, er du ikke inhabil når saken kommer til kommunestyret. Et eksempel på dette er en utbygging du er veldig imot, og som du har engasjert deg for å stoppe.

Av og til vedtar kommunestyret at en representant er inhabil for å være på den sikre siden. Et eksempel er fra Indre Østfold, der en representant hadde et nært vennskap til en utbygger. Han kunne vært habil, men meldte seg inhabil for unngå unødige spekulasjoner.

Aksjer og folkevalgte

Å eie aksjer som folkevalgt, er en tematikk som er blitt mye diskutert etter oppmerksomheten rundt Erna Solbergs ektefelle Sindre Finnes' aksjekjøp. Det er fullt mulig for alle å handle aksjer selv om man sitter i et kommunestyre eller fylkesting. Og det er ikke like problematisk som for rikspolitikere og særlig regjeringsmedlemmer, påpeker Sandbakken.

– Men kjøper du aksjer i et lokalt selskap, må du passe på dersom det kommer en sak til kommunestyret eller fylkestinget som omhandler det selskapet, sier Sandbakken.

Dette lurer de fleste på

Kommunal Rapport har spurt to ordførere om hvordan de håndterer habilitet. Høyre-ordfører Beate Skretting i Grimstad sier den vanligste årsaken til at politikerne vil ha sin habilitet vurdert, er at man har verv som, for eksempel som styremedlem, eller er ansatt i det firmaet en aktuell sak angår.

– Noen ganger vurderes også habilitet når det gjelder nært vennskap eller andre relasjoner, sier Skretting.

Ordfører Beate Skretting (H) i Grimstad i Agder har selv vært inhabil på grunn av mannens styreverv.

Senterparti-ordfører Ida Stuberg i Inderøy nevner også styreverv som én av de vanligste årsakene til at folk vil ha sin habilitet vurdert.

– Den vanligste årsaken tror jeg må være når det er snakk om økonomiske tilskudd til diverse lag og foreninger der lokalpolitikere er medlemmer av styret i organisasjonen. Det kan for eksempel være styremedlem i et idrettslag som har søkt om økonomisk tilskudd til snøscooter eller lignende, sier hun.

Skretting sier at noen avgjørelser kan være vanskeligere enn andre.

– Det kan være vanskelig å vurdere habilitet når det gjelder relasjoner og nære vennskap som ikke faller inn under noen automatiske habilitetsregler i forvaltningsloven, men som er mer skjønsmessig vurdering av såkalt særegne forhold, sier hun.

De to ordførerne opplever ikke habilitetshåndteringen som generelt problematisk.

– Vi har stor bevissthet rundt dette, og det gjøres gode vurderinger av jurist når habilitetsspørsmål reises, sier Skretting.

– Lokalpolitikere er engasjerte folk og har tillitsverv ved siden av politikken. Min opplevelse er at kommunestyrets representanter er observante på å stille spørsmål når det oppstår forhold som krever habilitetsvurdering, sier Stuberg.

Ordførerne har vært inhabile

Skretting var inhabil i en sak om et idrettslag der mannen hennes var nestleder i klubben.

– Jeg stilte spørsmål om min habilitet i forkant av møtet, kommunestyret vurderte habilitetsspørsmålet, og saken ble behandlet uten at jeg deltok, sier hun.

Stuberg har også vært inhabil. Et eksempel var ved behandling av en sak om et samfunnshus hvor broren hennes var styreleder. Styret hadde søkt om fondsmidler til bolystiltak. Stuberg trådte til side mens saken ble behandlet.

– Et annet eksempel er at jeg er styreleder i Oi! trøndersk mat og drikke. Dette selskapet har gjennomført arbeidet med å revidere trøndersk matmanifest. Da Inderøy kommune skulle behandle saken politisk om kommunen også skulle tiltre det reviderte matmanifestet, ba jeg kommunestyret vurdere min habilitet, og trådte til side. Jeg ble erklært inhabil og deltok ikke i behandling av saken, sier Stuberg.

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

21.11.2023

Saknr

54/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/341 - 5

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Utrykt vedlegg

[NKRFs kontrollutvalgskonferanse 2024](#)

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak.

Eksempel på tema som kan tas opp:

- Deltagelse på kurs/konferanse
- Endring av møtedato e.l.
- Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte

Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noe til saken i starten av møtet.

Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

21.11.2023

Saknr

55/23

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/481 - 3

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 21.11.2023, godkjennes.

Saksopplysninger

Møteprotokollen går gjennom i møtet med utvalget slik at feil og mangler kan rettes opp av sekretariatet.

Utvalget oppfordres deretter til å godkjenne møteprotokollen.